

సమస్యలను విశ్లేషించండి

డాక్టర్ కె.వి.శ్యామసుందర్

లలిత కన్నీళ్ళు నిండుగా మెరళాయి తృప్తిగా మెరుస్తున్నాయి.

ఈ ముప్పై ఏళ్ళ జీవితంలో ఎన్నడూ ఎదురైన తృప్తి పేదో తెలియని ఆత్మశాంతి తో మనస్ తా కమ్ముకుంది. ములులూ గుమ్ము కొంటున్న గతాన్ని - ధైర్యంతో దాన్ని పెరికి, పారచేసిన ప్రస్తుతాన్ని - మరోసారి - ఎన్నోసార్లుగా - ఆత్మ పరిశీలన చేసుకుంటూ అలసటగా వెనుకకు వారింది. లలిత.

"నీకు మతేమన్నా పోయిందా? నువ్వెంతగానీ కాపాడెంతా వెనకా ముందూ ఆలోచించే చేస్తున్నావా ఈ పని? మాకేం నచ్చలేదు.

తనని కాలేజీలో చేర్పించేరోజు వెదనాన్నలు, మావయ్యలు ఆనంది ఆత్మీయులు. నాన్నమీద టంగి కాలిమీద లేచారు.

"కాపాతుకు మింగిన పనేకానీ తప్పవని కాదు. లలిత తెలివి గలది. చదువుకుంటానని నోరు తెరచి అడిగింది. కట్నాలిచ్చి పెళ్ళిళ్ళు ఎలాగూ చేయలేను. ఈ రెక్కాడినంతకాలం దాని చదువుకు లోటులేకుండా చేస్తే..... ఏమో - మొగవీల వాడయితే తప్పేదా? లలిత గుణం నీకు తెల్లు. నేను కాకపోయినా వీలైతే కింక అదాగమోతుంది."

మొదటిసారిగా అన్నలని ఎదిరించారు

నాన్న. ఆత్మబంధువులమకునే వాళ్ళకి ఎదురు చెప్పి తనకోసం కండలు కరిగించారు. రకాన్ని దారపోశారు.

ఎవరికీష్టం లేకపోయినా లలిత గ్రాడ్యు ఏట్ అయింది.

తనకు కాపాతు లేకపోయినా కాపాతున్నంత వరకూ లలితవి వదిలిందాడు. మా నాన్నగారు ఈ బడిపంతులు ఇంట్లోనే గంపెడు సంసారాన్ని నెట్టుకొచ్చాడు.

రెక్కలో క క్షీణించాక ఉద్యోగానికీవయసైపోయిందని ప్రభుత్వం గుర్తుచేశాక భూమి మీద నూకలయిపోయేరోజూ దగర కొద్దిందని తెలుసుకుని ఇంటి బాధ్యత లలిత చేతుల కప్పింది. ఆ ఇంటి దీపం క్రాడిగట్టింది.

ఏనాడో పోయిన బాధ్యతను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయింది. తండ్రిపోయిన అందకారంలో అరుగురు పనివాళ్ళు అక్కను నెట్టుకుని బావురు మన్నారు.

తండ్రి తమకు మిగిల్చిన అండవైపు అక్కంగా చేతులు కొప్పారు.

రెక్కలదాని అమాయకపు పక్షి... రెక్కల కూలిన అనాధ కూనలు... యితం తెలియని పని హృదయాలు...

తన రకాన్ని నంతుకుని తన నీడికోసం తనించిపోతుంటే... లలిత హృదయం ద్రవించింది.

ర కం పొంగి కళ్ళను నింపింది. క ర్రవ్యం స్ఫురించింది.

తండ్రి బాధ్యతను స్వీకరించే వయస్సులో ఆ ఇంట్లో అదన దీపాన్ని తిరిగి వెలిగించింది.

కళతప్పిన పనికూనలు కళకళలాడుతూ తిరుగుతుంటే వెనుతుపోమకు గురయిన సంసారం గాలివాలుకు నిలదొక్కుకుని దీపం వెలుగులో ముచ్చటగా కన్నీడుంటే అప్పటి దాకా పొడికళ్ళను వాతుకున్న బంధువుల కళ్ళలో నలకలు, గరగరలు మొదలు పెట్టాయి.

కూలిన చెట్టుమీద తలోదెబ్బ వెయ్యటానికి వేయి కళ్ళతో ఎదురుచూసిన వాళ్ళ కళ్ళకి చిగురులు తొడుగుతున్న చెట్టు కంటి మంటను ఎక్కువ చేసింది.

జోలి పట్టుకుని అడుక్కుంటుంటే తలో ముద్దా వెయ్యటానికి నిర్ధంగా వున్న బంధువులు కడుపు నిండుగా తింటున్న వాళ్ళని చూసి ముడమింగుడు పడక అననలు పడారు. లలిత ఆపనలుపడి ఉద్యోగం సంపాదించుకోవటంలో తమకు నష్టం లేక పోయినా అందరి పంచా చేరి దేవిరిసారమకున్న అనాదలు, గుట్టుగా గూడుకింద వుండటం, చుట్టునక్కల సమాజానికి కన్నుకుట్టింది.

కడుపు మండింది.

ఆ మాట కార్మిచ్చులా లలితను చుట్టుకుంటే ఆలోచ్యుతి.

అదో కాలక్షేపం.

ఆ మంటలో ఆ కుటుంబం ఆహారాన్ని తీసుకుంటే గుండె నవ్వుతున్నా వెదాంతో ఏదో వస్తుంది. ఆనంద భాష్యాలను కన్నీరుగా ప్రమింప చేయవచ్చు. ఉపరాధని సానుభూతి వందించి, హాయిగా తీసికొని వీలైనప్పుడు తిప్పించి నిద్రపోవచ్చు.

తన ఇంటి తన్నుతని వెయ్యింకలను తీసి పొందుతుంది.

ఎదుటి మంటల వెలుగులు తనివీటిలా తూసుకోవచ్చు.

అందుకే చిటవటలు రేగాయి.

చితుకులు వెలికారు.

ఆ లలితను చూశాకా బోగండానిలా దాని వేదనూ అదేనూ అనలు దానికీ వైవో ఉద్యోగం ఎలా వచ్చిందో అడగలేం... దానిపై ఆసీనర్లేదా దాన్ని అప్పడప్పుడు కార్డలో తప్పుతూ వుంటాడే అంజలికారి వాణ్ని వట్టిండ్ని...

"...చచ్చింది... ఆ జీతంకోసే ఆ పర్తి కరంకా ఎంతుండో అనకూడదు కానీ రామ నాథం కడుపునచెడవుట్టింది... అర్ధరాత్రుకు... తలుపు తప్పకుండా... అవీ... రిక్షావాళ్ళు చెప్పాల్సి..."

"...ఏదయినా దాగుతుంది కానీ రంకు బాగదప్పాయ్... మువ్వ చెప్పింది విజయ్... కాదనం... కానీ ఆ ఆసీనర్ని చీటికి చూటికే ఇంటికి వచ్చిందానే తెనుండే అర్హ... తమ్ముడు కూతురని చెప్పకోటానికే సిగ్గుగా వుండేను..."

మీ అక్కయ్యో బ్రతికినవ్వాళ్ళూ... మీకు తెలియదు, ఎంత వచిత్రంగా బ్రతికింది... ఇప్పుడేం..."

మనమా గుటుగా సంసారాలు చేసుకునే వాళ్ళం. మనకీ పెళ్ళి కావలసిన అడవిలలున్నాయి... అదొక్కటే లేదు... దాని బోకులు చూసి... మగపిల్లలెక్కడ వెడిపోతారోవని మా భయం..."

... ఆ తప్పేదో... ఆ ఆసీనర్నుంకే చావకూడదు... అర్ధరాత్రి భాగవతాలెం దుకూ... మన పడవుని ఎండబెట్టడం ఎం దుకూ"

... ఆ సంగతి మీకు తెలియదా? ఆ ఆసీ నరు కలంకంకట్టావ్వోకాదు... పెళ్ళయి పెళ్ళాన్ని తంపి దాని వెల్లెల్నే ఇప్పుడు వుం చుకున్నాడు... ఈ లలిత కేవలం దూరీ తీరే పురుగులా ఎప్పుడో అప్పుడు మూడిపోవడం భయం... ఆ పిల్లలు చిప్పట్టు కోరిమూ భయమే..."

సమాజం పరచిన చితుకుంమీద... అది నేవీన నిష్కరవ్వాల... ఇంతే. అంతే లలిత ఏద్యరదు కుంటున్న పక్కన ఇంటిచుట్టూ. దెవానంలాగా, కమ్ముకుని... ఎర్రగా చేతులు కార్చి. నమీ ఏంక బోతుంటే, కౌగలించుకోకోతుంటే... చల్లని చెయ్యి తన కన్నీళ్ళుతుడుస్తుంటే... బలమైన చేతులు. ఆత్రంగా-అవ్యాయ తకో-తనని హత్తుకుంటుంటే...

మందే తన హృదయంమీద వచ్చేటిజల్లలా ముడుపువర్షం తురిపిస్తుంటే...

ఈ తరం మనిషితో బయ్యప్రద

ఎండినమోడును వసంతకోటికో కళ్ళారా చూచుకుంటుంటే...

కణంకూడా ఎడిచి ఎప్పుటికీ - ఎప్పుటికీ - విడిచి వేయలేనంత గాఢంగా తనని కళ్ళారా చూసుకుంటుంటే

తనకోసం సిర్పించబడ్డ ఆ మందిరంలో.

తనకోసమే మిగిలిన ఆ మందిరంలో - వెక్కిళ్ళువెడుతున్న లలితని మరొక గాఢంగా దగ్గరకు తీసుకున్నాడు ప్రభాకర్.

"ఏవీ, ఏమిటికా క్రాంతిస్వేచ్ఛాకుతుంది ఇలాగేనా వుండాలింది... త భ... ముందు కళ్ళుతుడుతుకో... ఏవీ... ఆలా... చెప్పినట్లు విసారి... చూడూ అందరికీ ఒకటే మేటరో తెలుగులో తెప్పించింది. కింద సంతకాలు వెట్టాను. వైద ఎవరెవరికో వ్రాయాలివన

బాధ్యత మటుకు వీధి. ఓ కె... త్వరగా కాని మరీ..."

వొణుకుతున్న చేతుల్లో కౌగిళాలు అందు కుంది లలిత.

ప్రీ...

నాపేరు ప్రభాకర్. లలిత పై ఆసీనర్ని. మీరన్నట్టు విజంగా లజ్జికారిణే అన్నవిదాలా మీకన్నా ఎంతో పై అంతస్తులో వున్నవాణ్ని. ఇలా మీముందు కెలబడి చెప్పాలివన అర్హమే లలితకోసం అనడంగా బాధ్యతగా స్వీకరము వ్చాను.

లలితకు అన్ని విదాలా అందగావుండి అదారంలేని ఆ కుటుంబాన్ని అనుకోవాల్సిన అత్యుద్ధవుల్లో ముఖ్యులుమీరు. అవిదా. పిల్లలూ చీకటియి వున్నప్పుడు ఆ చీకటి కౌశ్యం కావాలని మనసారా కోరుకున్న ప్రేమోలిలావులు మీరు. కానీ మీకు ఆకౌతంగ మెంది.

అందకారంలో చివకోతి వెలిగిందింది లలిత.

అనాదలైన వాటికి ఆదారమెంది. మీ ఆకౌతికి కారణమెంది. అందుకే అందరూ తలోరాయీ వేళారు. ఆ చిన్న ఇంటిమీద క్షికిక్కి విసిరారు. అదంతా గతం.

ఇప్పుడు మీరందరూ మీ మీ తర్యలకు తగ్గ ప్రతివలం కోసం ఎదురు చూస్తూవుం లారవి తెలుసు...

నేను భార్యని చంపుకోలేదు. విడి అనిడ్ని కాటునేసింది. అవిడ చెప్పల్సి నేను "ఉంచు కోలేదు" మీలాంటివారో కాలమండి కావడం దానికే నాకూ. చెల్లలాంటి అనిడ్ని నా దగ్గర ఉంచుకున్నాను..."

మీరు తలుకోలేరని తెలుసు. అందుకే ఆనలు వివయాన్ని ఒక్క ముక్కలో చెప్పి ముసాను.

లలితలాంటి బాధ్యతెగిన వచిత్రమూ రివి నా బాధ్యగా స్వీకరంకంటేతున్నాను. కలకాలం నా గుండెలోనే దాచుకుని మీలాంటివారి కొరి ముండి రక్షించుకోకోతున్నాను,

అవిడి క్షుణుంబ బాధ్యకమ నా బాధ్యతగా నేను వంకోవంగా స్వీకరిస్తున్నాను.

ఎందుకంటే నేను లజ్జికారిణి.

హోదాగల అడికారివి కూడా. రాగలిగితే మా పెళ్ళికి రండి.

— ప్రభాకర్

"ఆ కాపీస్ బాల..." లాలనగా అడుగుతున్న ప్రభాకర్ గుం డెలో నిశ్చింకంగా వారిగిపోయాంది. లలిత, వెనవేసుకున్న అ హృదయంమీద వేడి కన్నీళ్ళు కౌశ్యంగా ఇంకీపోయాయి.